

VENÄJÄN ILMASTODOKTRIININ SYNNYTTÄMÄÄ KESKUSTELUA

Yhteenvedo Ulkopoliittisen Instituutin englanninkielisestä Briefing Paperista 33

Venäjän hallitus keskusteli pääministeri Putinin johdolla ns. ilmastodoktriinista huhtikuussa 2009. Tässä paperissa käydään läpi keskustelua Venäjän mediassa huhti-toukokuun aikana.

Keskustelusta teki merkittävän se, että sekä ilmastonmuutokseen että sen hillitsemiseen liittyviä kustannuksia ja etuja nostettiin esille. Aiemmin on keskitytty lähinnä ilmastonmuutoksesta odotettavissa oleviin etuihin ja pelätty hillitsemispolitiikkojen kustannuksia.

Venäjällä ilmastoskeptinen perinne on ollut voimakas varsinkin tiedemiesten keskuudessa. Keskustelussa olikin merkittävää ilmastonmuutoksen virallinen tunnustaminen todellisena ihmistoiminnan aiheuttamana ilmiönä. Mutta viimeaikaisessa lehtikirjoittelussa näkyy, että käytännössä tätä 'virallista totuutta' epäillään kuitenkin edelleen, ja siten näyttää epätodennäköiseltä että ilmastoskeptisyys lakkaisi vaikuttamasta venäläiseen ilmastokeskusteluun.

Lehdistössä esiin nousseissa aiheissa toistuivat muutamit 'kansalliseen ylpeyteen' liittyvät teemat. Venäjän aktiivisesta osallistumisesta kansainväliseen ilmastopolitiikkaan käytetään esimerkkinä Kioton pöytäkirjan voimaansaattamista sekä päästöjen vähenemistä, vaikka länsimaisesta näkökulmasta kyseessä on talouden romahduksen aikaansaama windfall-etu.

Venäjällä maan metsiä ei koeta otetun riittävästi huomioon hiilinieluinä Kioton pöytäkirjassa, koska uudelleenmetsitystä palkitaan muttei sitä, että metsää on säilytetty. Venäjän luonnonvaraministeriön mukaan keskustelu näiden hiilinielujen ottamisesta huomioon on avattava uudelleen. Länsimaisesta näkökulmasta Venäjä sai jo huomattavia etuuksia Kioton pöytäkirjan artiklan 3.4 alla. Myös Venäjän ylimääräisten päästökiintiöiden kohtalo koetaan kansalliseen ylpeyteen liittyväksi kysymykseksi.

Keskustelu ilmastodoktriinista loi otollista pohjaa maan neuvottelukannan kehittämiseksi Kööpenhaminan neuvotteluita varten. Mutta doktriinin julistuksellisesta luonteesta johtuen paljon käytännön työtä on vielä tehtävä, jotta yksityiskohtainen neuvottelukanta saadaan muodostettua. Venäjän positiivista kehitystä olisi rohkaistava muiden hallitusten tuella. Kansalliseen ylpeyteen liittyvien teemojen, eritoten hiilinielujen ja ylimääräisten päästökiintiöiden siirtämisen seuraavan sopimuksen alle, voidaan odottaa nousevan esiin neuvoteltaessa Venäjän kanssa ilmastokysymyksistä.